

**การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด
ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี**

พระวระชิน ถีอวุฒิ

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาทักษะการเขียน
เรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอ
พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เสนอโดยพระวระชิน ถีอวุฒิ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 27 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2551

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เหมือนนิต)

.....กรรมการ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร เตชะขันหมาก)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เหมือนนิล ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ
ชื่อนักศึกษา	พระวระชิน ถิอวุฒิ
สาขาวิชา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วยผู้มีส่วนสำคัญจำนวน 9 คน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 8 คน โดยเป็นการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ การแสวงหาแนวทาง กำหนดคชชนี้ชี้วัด และกระบวนการพัฒนา พิจารณาจากเนื้อเรื่อง และกลวิธีการแต่ง เป็นกรอบของการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในทักษะการเขียนเรียงความน้อย ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกเนื้อเรื่อง วิเคราะห์ข้อมูล การวางโครงเรื่อง การใช้ภาษาที่เหมาะสม และความต้องการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ
2. แนวทางการพัฒนาโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ และกำหนดคชชนี้ชี้วัด นักเรียนร้อยละ 80 มีด้านความรู้ความเข้าใจในการเขียนเรียงความในระดับดี มีเจตคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความในระดับมากที่สุด และนักเรียนร้อยละ 70 มีทักษะการเขียนเรียงความในระดับดีทุกด้าน
3. ผลการพัฒนาปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจการเขียนเรียงความในระดับดี มีเจตคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความในระดับมากที่สุด และนักเรียนร้อยละ 77.8 มีทักษะการเขียนเรียงความด้านเนื้อเรื่อง ร้อยละ 88.8 มีทักษะการวางโครงเรื่อง ร้อยละ 77.8 มีทักษะในการใช้ภาษา

Thesis Title A Development on the Skill of Composition Writing for Prathomsuksa 5 Students, Ban Khaolad School, Khaowong Subdistrict, Phra Phutthabat District, Saraburi Province

Thesis Advisors Asst. Prof. Prateep Mueannin
Dr. Suphot Kerdsuwan

Name Warachin Tuewuth

Concentration Development Strategy

Academic Year 2008

ABSTRACT

This participatory action research and development aims to develop the skill of writing composition for Prathomsuksa 5 students, Ban Khaolad School, Khaowong Subdistrict, Phra Phutthabat District, Saraburi Province. The samples comprised 9 insiders and 8 others involved. The research emphasized main participation from all insiders involved in every step which started with studying the current state and problems, needs, pursuing guidelines, setting an index for development and the developmental process, considering the content, and writing strategies as a frame of research.

The findings showed that:

1. the current state: students' knowledge and understanding in the composition writing skill was at a basic level. They had problems on choosing a topic, pursuing information, plotting, appropriate language usage, and needs of composition writing skill development.

2. guidelines for development: composition writing skill exercisers should be used, an index for success should be set at 80 percent. The students' knowledge and understanding in writing composition should be at a good level; their attitude towards writing composition should be at the highest level. 70 percent of the students should be at a good level in every aspect of the composition writing skill.

3. the result of the development yielded that 80 percent of the students had knowledge and understanding in writing composition at a good level. Their attitudes towards composition writing was rated at the highest level. 77.8 percent had the composition writing skill for the content; 88.8 percent had the plotting skill, and 77.8 percent had skill in language usage.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลงานที่มุ่งสนองงานด้านการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนในโรงเรียนบ้านเขาพลัด อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ตามปณิธานของพระธรรมปิฎก (ชวลิต อภิวิฑฒโน) เจ้าอาวาสวัดพระพุทธรบาท ราชวรมหาวิหาร เจ้าคณะจังหวัดสระบุรี กราบขอขอบคุณพระเดชพระคุณที่ได้เมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนทุนการศึกษา จนจบการศึกษา

ขออนุโมทนาความร่วมมือร่วมใจที่ได้รับจากผู้มีส่วนสำคัญ คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน นายชัยชาญ สุธรรมรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาพลัด และครูทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เหมือนนิล ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เตชะขันหมาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ กระจ่างอินทร์ นางพูลทรัพย์ จันทร์กระจ่าง อาจารย์ประสพพร ศรีสุข ที่ให้คำปรึกษา ตลอดทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทุกท่านที่ให้ความรู้และอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับทางมหาวิทยาลัย เพื่อนร่วมห้องเรียน สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 7 ที่ให้คำปรึกษาและเป็นแรงใจเสมอมา

สุดท้าย คุณค่าและประโยชน์แก่ส่วนร่วมอันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบคุณ ความคิดแต่พ่อเสถียร ถิอวุฒิ ผู้เป็นบิดา และแม่สุบิน ถิอวุฒิ ผู้เป็นมารดา ที่สร้างแรงบันดาลใจในการศึกษาเป็นเสาหลักคำจุนคอยช่วยเหลือเกื้อหนุนและเป็นกำลังใจเสมอมาจนงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พระวระชิน ถิอวุฒิ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
บริบทโรงเรียนบ้านเขาพลัด.....	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ.....	11
ความสำคัญของการเขียนเรียงความ.....	11
ความหมายการเขียนเรียงความ.....	14
ประเภทของการเขียนเรียงความ.....	16
หลักการการเขียนเรียงความ.....	17
รูปแบบในการเขียนเรียงความ.....	21
แนวทางพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ.....	41
การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม.....	48
ความหมายของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม.....	48
ความสำคัญของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม.....	49
รูปแบบการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม.....	50
บทที่ 3 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาทักษะการเขียน เรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภोधรพทุฑบาท จังหวัดสระบุรี.....	55
คำถามการวิจัย.....	55
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	55
วิธีดำเนินการวิจัย.....	56

บทที่ 3 (ต่อ)

กรอบการวิจัย.....	56
ประชากร.....	56
วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การตรวจสอบข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิจัย.....	61

บทที่ 4 แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา
ทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
บ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี.....

คำถามการวิจัย.....	72
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	72
วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
กรอบการวิจัย.....	73
ประชากร.....	73
วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิจัย.....	74

บทที่ 5 การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท
จังหวัดสระบุรี.....

คำถามการวิจัย.....	78
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	78
วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
กรอบการวิจัย.....	79
ประชากร.....	79

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิจัย.....	81
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผลการวิจัย.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก.	102
ภาคผนวก ข.	109
ภาคผนวก ค.	162
ภาคผนวก ง.	169
ภาพกิจกรรม.....	173
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	178

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2550).....	9
ตาราง 2 ร้อยละของนักเรียนที่ทำคะแนนได้จากแบบทดสอบทักษะการเขียน เรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด.....	61
ตาราง 3 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	62
ตาราง 4 ร้อยละความรู้ ความเข้าใจและระดับความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	64
ตาราง 5 สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาทักษะการเขียน- เรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	70
ตาราง 6 สรุปแนวทางและวิธีการพัฒนาการทักษะเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	77
ตาราง 7 ร้อยละความรู้ ความเข้าใจและระดับความรู้เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	82
ตาราง 8 ร้อยละของนักเรียนที่ทำคะแนนได้จากแบบทดสอบทักษะการเขียน เรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	85
ตาราง 9 ร้อยละเจตคติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี หลังจากการใช้แบบฝึกในการพัฒนา.....	86
ตาราง 10 สรุปผลการวิจัยตามตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาทักษะเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเขาพลัด จังหวัดสระบุรี.....	89

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเขาพลัด ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	6
ภาพ 2 องค์ประกอบหลักในการสถานการณ์การเขียนเรียงความ.....	21
ภาพ 3 รูปแบบของการเขียนเรียงความอย่างง่าย.....	22
ภาพ 4 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ.....	23